

Odbor za razvoj

2023/0117(NLE)

20.9.2023

MIŠLJENJE

Odbora za razvoj

upućeno Odboru za ribarstvo

o Nacrtu odluke Vijeća o sklapanju, u ime Europske unije, i privremenog primjени Sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu između Europske unije i Republike Madagaskara i njegova Protokola o provedbi (za razdoblje 2023. – 2027.)
(09525/2023 – C9-0223/2023 – 2023/0117(NLE))

Izvjestiteljica za mišljenje: Caroline Roose

PA_Leg_Consent

KRATKO OBRAZLOŽENJE

Europska komisija pregovarala je s madagaskarskim vlastima o sklapanju novog Sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu, uključujući novi Protokol o provedbi, i sklopila ga je 28. listopada 2022. Tim novim sporazumom stavljen je izvan snage i zamijenjen sporazum iz 2007. te se on odnosi na četverogodišnje razdoblje od datuma početka privremene primjene.

Novim sporazumom i protokolom o provedbi uspostavljen je ažurirani okvir kojim se za 65 plovila iz Unije odobrava pristup vodama Madagaskara te lov na tune i povezane vrste.

U zamjenu za ribolovna prava Unija osigurava Madagaskaru finansijska sredstva u iznosu od 1 800 000 EUR godišnje, podijeljen na godišnji iznos od 700 000 EUR za pristup ribolovnoj zoni Madagaskara i iznos od 1 100 000 EUR za sektorsku potporu ribarstvenoj politici Madagaskara. EU i Madagaskar dogovorili su i niz pravila za promicanje održivog ribarstva, među ostalim u vidu bolje kontrole ribarstva, znanstvene suradnje ili borbe protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova. Protokol je inovativan jer se njime uvodi poseban doprinos za upravljanje okolišem i zaštitu ekosustava koji plaćaju vlasnici plovila iz Unije.

Vode Madagaskara bogate su ribljim vrstama, no na meti su stranih industrijskih plovila čije su ribolovne prakse intenzivne i dovode do izlovljenosti, posebno stranih koćarica koje love kozice. Klimatske promjene i prelov uništavaju morske ekosustave, čime se drastično smanjuje lokalna potrošnja zbog trenutačnog povećanja cijena. Zbog tih čimbenika riba postaje preskupa za obalno stanovništvo, a ljudi se prisiljava da se zbog ribolova otiskuju na otvoreno more, što utječe na njihove životne uvjete i sigurnost opskrbe hranom. U usporedbi s drugim afričkim ribljim gospodarstvima na Madagaskaru se konzumira malo ribe (prema podacima za 2019. riječ je o 4,26 kg godišnje po osobi u odnosu na 16 kg na Sejšelima i 20 kg na Mauricijusu). Istodobno je 33 % stanovništva pothranjeno, a neke regije suočavaju se s gladu.

Pojedine vrste tropске tune u Indijskom oceanu prekomjerno se love, posebno žutoperajna tuna. Znanstveni odbor Komisije za tunu u Indijskom oceanu preporučio je 2022. smanjenje ulova za najmanje 30 % kako bi se omogućio oporavak populacija žutoperajne tune. Takvo je stanje posljedica prekomjernih kapaciteta za industrijski lov na tune u toj regiji, kvota koje su postavljene na neodržive razine, ali i upotrebe velikog broja uređaja za privlačenje ribe koji štete ekosustavima. Komisija za tunu u Indijskom oceanu donijela je 2023. nekoliko mjera za smanjenje upotrebe uređaja za privlačenje ribe, ali su se EU i neke druge ugovorne stranke usprotivili, pa te mjere nisu postigle zamišljeni cilj.

Ribarstvo na Madagaskaru 2018. činilo je gotovo 7 % nacionalnog bruto domaćeg proizvoda. Procijenjeno je da je 2022. o ribarstvu ovisilo preživljavanje gotovo 2,5 milijuna ljudi. Većina ribolovnih aktivnosti odvija se u obliku malog ribolova u obalnim područjima. Ključnu ulogu imaju žene, ne samo u ribolovu za vlastite potrebe nego i u cijelom lancu vrijednosti. Međutim, ne primaju jednaku plaću i snose teret prelova.

Cilj je sektorske potpore pomoći Madagaskaru da izradi nacionalne strategije za ribarstvo, i to financiranjem praćenja, kontrole i nadzora te podupiranjem malih ribara i osposobljavanja. U pogledu sigurnosti opskrbe hranom nije postavljen poseban cilj.

Izvjestiteljica smatra da protokol može doprinijeti poboljšanju stanja na Madagaskaru u pogledu upravljanja ribarstvom, transparentnosti i nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova.

Finansijski doprinos veći je nego na temelju prethodnog sporazuma, u skladu sa zahtjevima Madagaskara. Međutim, mogao bi biti još izdašniji i pravedniji, posebno kad je riječ o pristojbama koje plaćaju subjekti iz EU-a, uzimajući u obzir tržišnu vrijednost tune. Protokol sadržava i zahteve za zapošljavanje pomoraca državljana Madagaskara te pojačanu socijalnu klausulu. Između flota iz EU-a i lokalnog prerađivačkog sektora postoje određene gospodarske interakcije, u prvom redu u pogledu opskrbe tvornice konzervi u Antsiranani.

Činjenica da su u pregovorima o Sporazumu o partnerstvu u održivom ribarstvu mogle sudjelovati i određene organizacije civilnog društva znatan je iskorak. Takve dobre prakse trebaju se primjenjivati i pri provedbi sporazuma (npr. savjetovanje s obalnim stanovništvom i objavljivanje iscrpnih popisa projekata financiranih sektorskog potporom).

Također je nužno da Sporazum o partnerstvu u održivom ribarstvu donese izravne koristi sektoru malog ribolova na Madagaskaru. Između malih ribara i plovila iz EU-a za lov na tune ne postoji izravno tržišno natjecanje jer oni ne djeluju na istom području, a plovilima iz EU-a nije dopušten ribolov u obalnim područjima. Međutim, prekomjeran izlov tune ostavlja ozbiljne posljedice na morske ekosustave i stanovništvo koje o njima ovisi. Obje stranke moraju se uhvatiti u koštač s tim problemom.

Naposljetu, izvjestiteljica naglašava da je potrebna veća sinergija između razvojne pomoći EU-a i Sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu kako bi se riješilo pitanje nesigurnosti opskrbe hranom.

Odbor za razvoj poziva Odbor za ribarstvo da kao nadležni odbor Parlamentu preporuči odobrenje Prijedloga odluke Vijeća o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu između Europske unije i Republike Madagaskara i njegova Protokola o provedbi (2023. – 2027.).

POSTUPAK U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Naslov	Sporazum o partnerstvu u održivom ribarstvu između Europske unije i Republike Madagaskara i njegov Protokol o provedbi (za razdoblje 2023. – 2027.)
Referentni dokumenti	09525/2023 – C9-0223/2023 – 2023/0117(NLE)
Nadležni odbor	PECH
Odbori koji su dali mišljenje Datum objave na plenarnoj sjednici	DEVE 10.7.2023
Izvjestitelj(ica) za mišljenje Datum imenovanja	Caroline Roose 30.8.2023
Datum usvajanja	20.9.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0: 17 0 2
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Hildegard Bentele, Stéphane Bijoux, Dominique Bilde, Christophe Clergeau, Ryszard Czarnecki, Mónica Silvana González, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Karsten Lucke, Erik Marquardt, Janina Ochojska, Michèle Rivasi, Miguel Urbán Crespo, Bernhard Zimniok
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Frances Fitzgerald, Marlene Mortler, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Róza Thun und Hohenstein

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

17	+
ECR	Ryszard Czarnecki
ID	Bernhard Zimniok
PPE	Hildegard Bentele, Frances Fitzgerald, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Marlène Mortler, Janina Ochojska
Renew	Stéphane Bijoux, Róza Thun und Hohenstein
S&D	Christophe Clergeau, Mónica Silvana González, Karsten Lucke, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
Verts/ALE	Erik Marquardt, Michèle Rivasi

0	-
----------	----------

2	0
ID	Dominique Bilde
The Left	Miguel Urbán Crespo

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani